

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ประเทศไทยมีลักษณะทางภูมิศาสตร์ ที่เอื้ออำนวยแก่การประกอบอาชีพประมงเป็นอย่างมาก กล่าวคือ ประเทศไทยมีชายฝั่งทะเล ทั้งทางด้านอ่าวไทยและฝั่งทะเลอันดามันรวมกันแล้วประมาณ 2,614 กิโลเมตร ซึ่งจากการสำรวจของกรมประมง พบว่าพื้นที่ชายฝั่งทะเลทั้งหมดของประเทศประมาณ 1,625,000 ไร่ ในจำนวนพื้นที่ประมาณเกือบ 1 ล้านไร่ เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในการเพาะเลี้ยงชายฝั่ง โดยเฉพาะการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล ในอดีตที่ผ่านมาการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเลสามารถได้ผลผลิตประมาณ 24 กิโลกรัม/ไร่ ต่อมาในปี พ.ศ. 2526 ผลผลิตได้เพิ่มขึ้นเป็น 60 กิโลกรัม/ไร่ จนกระทั่งปัจจุบัน ได้มีการนำระบบการเพาะเลี้ยงกุ้งแบบพัฒนามาใช้ ทำให้เกษตรกรบางรายสามารถเลี้ยงกุ้ง ได้ผลผลิตถึง 1,000 กิโลกรัม/ไร่/ปี¹ จากลักษณะความเหมาะสมทางด้านภูมิศาสตร์ ประกอบกับการนำระบบการเลี้ยงกุ้งแบบพัฒนามาใช้ ทำให้ปัจจุบันประเทศไทยเป็นประเทศที่ผลิตและส่งออกกุ้งแช่แข็งติดอันดับโลก(ตารางที่ 1)และ(ตารางที่ 2) โดยในปีพ.ศ. 2520 ไทยส่งออกกุ้งเป็นปริมาณ 15,613 ตัน มูลค่า 1,280 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเป็นปริมาณ 60,216 ตันมูลค่า 8,321 ล้านบาท ในปีพ.ศ. 2530

สำหรับแหล่งการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเลที่สำคัญ อยู่ในบริเวณอ่าวไทย ในเขตจังหวัดสมุทรสาคร สมุทรสงคราม สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร สุราษฎร์ธานีและนครศรีธรรมราช สำหรับฝั่งทะเลอันดามัน

¹กรมประมง "สภาพการผลิตและการค้ากุ้งของประเทศไทย" เอกสารประกอบคำบรรยายในการจัดฝึกอบรมและสัมมนา เรื่อง การเลี้ยงกุ้งกุลาดำ, หน้า 1 (20 มีนาคม 2532)

ตารางที่ 1 ปริมาณการผลิตกุ้งของประเทศที่สำคัญของโลก

หน่วย : 1,000 ตัน

ปี ประเทศผู้ผลิต	2520	2521	2522	2523	2524	2525	2526	2527	2528	2529	อัตราการขยายตัว (ร้อยละต่อปี)
อินเดีย	233	187	183	250	164	210	192	203	198	215	- 0.21
สาธารณรัฐประชาชนจีน	197	234	152	167	184	177	186	207	229	201	1.13
สหรัฐอเมริกา	216	192	152	162	161	136	120	145	153	183	- 2.02
อินโดนีเซีย	146	150	155	136	160	123	138	101	108	154	- 2.50
ไทย	138	143	131	133	148	187	160	136	153	125	0.34
เม็กซิโก	72	67	74	78	72	79	77	76	75	73	0.67
มาเลเซีย	64	82	86	84	95	67	77	70	69	73	-1.00
บราซิล	51	55	79	48	46	52	49	59	59	68	1.10
นอร์เวย์	26	32	34	45	41	52	78	84	91	57	13.43
ญี่ปุ่น	54	60	53	51	55	60	64	63	55	48	-0.02
อื่น ๆ	460	478	484	416	524	562	628	677	713	757	6.42
รวม	1,657	1,680	1,583	1,570	1,650	1,705	1,769	1,821	1,903	1,954	2.11

ที่มา : FAO yearbook of fishery statistics vol.50 1980, vol.52 1981, vol.60 1985 และ vol.62 1986

ตารางที่ 2 ปริมาณและมูลค่ากึ่งทะเลส่งออกในช่วงปี 2520 - 2530

ปริมาณ : ตัน

มูลค่า : ล้านบาท

ปี	กึ่งแปรรูปชนิดอื่น		กึ่งแช่แข็ง		รวมกึ่งส่งออก	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
2520	1,950	109.02	13,663	1,171.50	15,613	1,280.52
2521	2,139	152.80	15,378	1,500.26	17,517	1,653.06
2522	2,854	229.40	18,626	2,371.58	21,480	2,600.98
2523	2,457	208.60	17,915	1,961.23	20,372	2,169.83
2524	2,746	232.33	18,761	2,136.21	21,507	2,368.54
2525	4,973	414.71	22,647	2,763.52	27,620	3,178.23
2526	5,524	448.01	20,150	3,164.46	25,674	3,612.47
2527	17,866	1,473.60	19,428	2,798.56	37,294	4,272.35
2528	18,156	1,560.43	24,037	3,439.46	42,193	4,999.89
2529	21,193	1,831.01	28,729	4,391.07	49,922	6,222.08
2530	26,307	2,572.57	33,909	5,748.88	60,216	8,321.45
อัตราการเพิ่ม ร้อยละต่อปี	34.25	38.79	7.59	14.06	13.93	18.20

ที่มา : กรมศุลกากร

หมายเหตุ : กึ่งแปรรูปชนิดอื่น ประกอบด้วย กึ่งต้มสุกแช่เย็น กึ่งแห้งและกึ่งบรรจุกระป๋อง

ก็มีการเลี้ยงกันบ้างในเขตจังหวัดระนอง กระบี่ สตูลและภูเก็ต ซึ่งรวมพื้นที่การเพาะเลี้ยงทั้งหมดของประเทศมีประมาณ 501,258 ไร่ ในปี พ.ศ. 2531 จากตัวเลขพื้นที่การเพาะเลี้ยงกุ้งดังกล่าวจะพบว่า จังหวัดจันทบุรี เป็นจังหวัดที่มีพื้นที่การเพาะเลี้ยงกุ้งมากที่สุดในภาคตะวันออก (จังหวัดตราด ระยอง จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี) (ตารางที่ 3) กล่าวคือ ในปี พ.ศ. 2525 พื้นที่การเลี้ยงกุ้งมีทั้งหมดประมาณ 5,721 ไร่ เพิ่มขึ้นเป็น 13,360 ไร่ ในปี พ.ศ. 2530 และจากการสำรวจของสำนักงานประมงจังหวัดจันทบุรี ในปี พ.ศ. 2532 พบว่า มีพื้นที่เพาะเลี้ยงกุ้งทั้งหมดประมาณ 121,022 ไร่ และคาดว่าผลผลิตจะมีประมาณ 70,000 ตัน¹

จังหวัดจันทบุรี เป็นจังหวัดในพื้นที่ชายฝั่งทะเลด้านตะวันออกของประเทศไทย มีพื้นที่ประมาณ 6,338 ตารางกิโลเมตร (3.96 ล้านไร่) คิดเป็นพื้นที่ร้อยละ 16.63 ของพื้นที่ภาคตะวันออก² สภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศเหมาะสมกับการเกษตรกรรม จึงทำให้ผลผลิตของจังหวัดที่ขึ้นชื่อก็คือ ทุเรียน เงาะ มังคุด ยางพาราและพริกไทย โดยเฉพาะทุเรียนในปี พ.ศ. 2531 มีพื้นที่เพาะปลูก 161,607 ไร่ ผลผลิต 162,390 ตัน

นอกจากผลผลิตทางด้านเกษตรกรรมแล้ว จังหวัดจันทบุรียังมีพื้นที่ติดกับชายฝั่งทะเล และมีแม่น้ำ ที่สำคัญ 2 สาย ได้แก่ แม่น้ำจันทบุรีและแม่น้ำเวฬุ ซึ่งไหลลงสู่อ่าวไทยในเขตอำเภอแหลมสิงห์และอำเภอขลุง จากสภาพภูมิศาสตร์นี้เองทำให้จังหวัดจันทบุรีมีผลผลิตทางด้านประมง ทั้งจากการเพาะเลี้ยงและจากการจับตามแหล่งน้ำธรรมชาติ โดยเฉพาะจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำประเภทกุ้งทะเลมีปริมาณสูงชันมาก ทั้งนี้เห็นได้จากตัวเลขพื้นที่การเพาะเลี้ยงกุ้งในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2528-พ.ศ. 2530 จะพบว่า ในปี พ.ศ. 2528 มีเกษตรกรเลี้ยงกุ้งเพียง 163 ราย จำนวนพื้นที่ 6,884 ไร่ ผลผลิต 179 ตัน เพิ่มขึ้นเป็น 226 ราย พื้นที่ 13,360 ไร่

¹ กระทรวงพาณิชย์, สำนักงานพาณิชย์จังหวัดจันทบุรี "ข้อมูลการผลิตกุ้งกุลาดำในจังหวัดจันทบุรี" (4 สิงหาคม 2532)

² กระทรวงพาณิชย์, สำนักงานพาณิชย์จังหวัดจันทบุรี "ข้อมูลการตลาดจังหวัดจันทบุรี ประจำปี 2531"

ตารางที่ 3 แสดงพื้นที่การเพาะเลี้ยงกุ้งของประเทศไทย ปี 2525 - 2531

หน่วย: ไร่

จังหวัด	2525	2526	2527	2528	2529	2530	2531
รวม	192,453	222,107	229,949	254,805	283,548	325,929	501,258
จันทบุรี	5,721	5,721	6,759	6,884	12,029	13,360	120,000
ตราด	391	391	753	1,627	5,975	7,864	12,277
ระยอง	15	15	16	47	278	3,958	4,500
ฉะเชิงเทรา	5,137	6,850	7,233	7,946	10,326	11,162	18,000
ชลบุรี	3,062	3,309	3,288	3,330	3,687	3,687	3,687
ราชบุรี	-	-	-	-	-	14	14
เพชรบุรี	10,176	10,192	11,056	12,082	12,689	16,945	28,890
สมุทรปราการ	43,623	43,623	44,022	44,022	43,741	45,344	45,344
สมุทรสงคราม	30,200	34,734	34,150	37,285	39,114	45,827	50,347
สมุทรสาคร	44,993	44,436	46,153	45,971	47,646	50,481	53,568
กรุงเทพฯ	22,599	22,693	22,835	23,019	23,168	27,328	30,000
ชุมพร	-	96	180	302	1,413	3,108	4,333
ประจวบฯ	1,372	1,809	4,684	5,373	6,183	8,380	9,000
สุราษฎร์ฯ	2,360	3,410	3,410	19,054	23,098	30,355	58,000
นครศรีฯ	22,114	43,202	44,665	46,242	47,220	50,644	52,965
ปัตตานี	-	-	-	-	1,160	1,277	2,313
สงขลา	341	125	-	-	-	284	1,000
กระบี่	66	116	210	140	206	224	400
ภูเก็ต	-	-	-	142	145	212	500
ระนอง	-	-	-	14	7	12	20
สตูล	283	385	535	1,325	5,463	5,463	6,000
พังงา	-	-	-	-	-	-	100

ที่มา : กรมประมง

ผลผลิต 680 ตัน ในปี พ.ศ. 2530 คิดเป็นพื้นที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 94 ผลผลิตเพิ่มขึ้นกว่าร้อยละ 279 ซึ่งทำให้เป็นจังหวัดที่มีพื้นที่และปริมาณการเพาะเลี้ยงกุ้งมากที่สุดในภาคตะวันออก และจากตัวเลขประมาณการในปี พ.ศ. 2532 ของสำนักงานประมงจังหวัดจันทบุรีจะพบว่า มีพื้นที่เพาะเลี้ยงกุ้งถึง 121,022 ไร่ และคาดว่าจะสามารถได้ผลผลิตถึง 70,000 ตัน

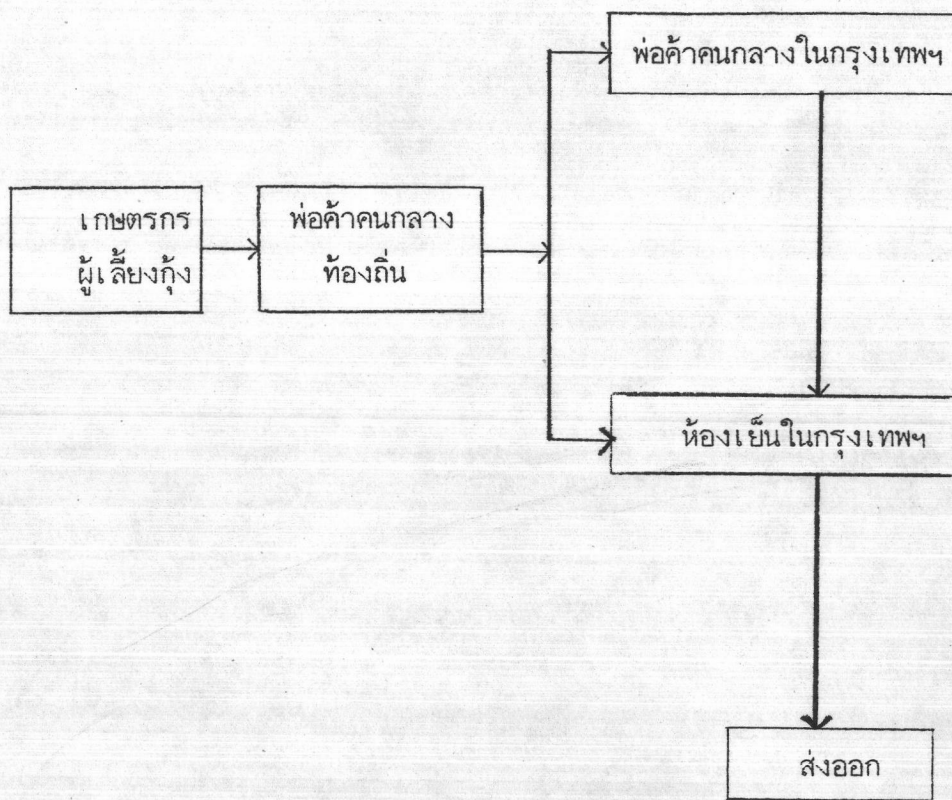
สำหรับลักษณะวิถีการตลาดของผลผลิตกุ้งจากการเพาะเลี้ยงในจังหวัดจันทบุรี¹ เกษตรกรจะขายผลผลิตกุ้งให้กับพ่อค้าคนกลางในจังหวัดจันทบุรี โดยพ่อค้าคนกลางจะไปรับซื้อกุ้งจากเกษตรกร แล้วใส่รถบรรทุกห้องเย็นส่งไปยังพ่อค้าคนกลางในกรุงเทพฯ และห้องเย็นในกรุงเทพฯ แล้วจึงทำการส่งออก ทั้งนี้เนื่องจาก ในปัจจุบันจังหวัดจันทบุรี ยังไม่มีห้องเย็น เพราะการเพาะเลี้ยงกุ้งในจังหวัดจันทบุรีในอดีต มีปริมาณการเพาะเลี้ยงในปริมาณที่ไม่มากนัก แต่หลังจากปี พ.ศ. 2529 เป็นต้นมา มีการขยายพื้นที่การเพาะเลี้ยงกุ้งอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะในปี พ.ศ. 2532

จากการขยายพื้นที่การเพาะเลี้ยงกุ้งออกไปอย่างกว้างขวาง ทำให้แนวโน้มของผลผลิตกุ้งจากการเพาะเลี้ยงกุ้งในจังหวัดจันทบุรีเพิ่มขึ้นอย่างมาก นอกจากนี้ ในปัจจุบันหน่วยงานของรัฐในจังหวัดจันทบุรี (กรมประมง หอการค้าจังหวัด เกษตรจังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด) ร่วมกับภาคเอกชน ในการส่งเสริมด้านเทคนิคและวิธีการเกี่ยวกับการเพาะเลี้ยงกุ้ง ตลอดจนให้คำปรึกษาและจัดการอบรมเกี่ยวกับการเพาะเลี้ยงกุ้ง โดยเฉพาะมีการตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร และเพิ่มผลผลิตในการเพาะเลี้ยงกุ้งต่อไร่ให้สูงขึ้น² อีกทั้งในปัจจุบันมีการบุกกรุกพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ซึ่งเป็นการเข้าไปจับจองโดยไม่มีเอกสารสิทธิ์ โดยเฉพาะพื้นที่บริเวณปากแม่น้ำเวฬุ ซึ่งตั้งอยู่ในเขตอำเภอขลุงและบางส่วนของอำเภอแหลมสิงห์ ปัจจุบันได้มีการบุกกรุกเข้าไปทำการเพาะเลี้ยงกุ้งถึงประมาณ 80,000 ไร่ ซึ่งลักษณะการเพาะเลี้ยงในพื้นที่ดังกล่าวมีทั้งการเพาะเลี้ยงแบบพัฒนา การเพาะเลี้ยงแบบกึ่งพัฒนาและการเพาะเลี้ยงแบบธรรมชาติ

¹ ลักษณะวิถีการตลาดกุ้งในจังหวัดจันทบุรี แสดงดังภาพที่ 1

² กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. "นโยบายการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล" (กรุงเทพฯ: กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 2531): หน้า 4

ภาพที่ 1 วิธีการตลาดการค้าผลผลิตกุ้งในจังหวัดจันทบุรี

ดังนั้นจากลักษณะแนวโน้มผลผลิตของกุ้งที่เพิ่มขึ้นอย่างมาก และลักษณะวิธีการตลาดของผลผลิตกุ้งในจังหวัดจันทบุรี อีกทั้งในปัจจุบันในจังหวัดจันทบุรียังไม่มีห้องเย็น จึงเกิดคำถามว่า การตั้งห้องเย็นในจังหวัดจันทบุรี มีความเป็นไปได้หรือไม่ ทั้งนี้เพราะ

(1) ปัจจุบันในภาคตะวันออกมีห้องเย็นอยู่เพียง 3 แห่ง คือที่จังหวัดชลบุรี 1 แห่ง และที่จังหวัดตราด 2 แห่ง¹ ซึ่งผลผลิตกุ้งในจังหวัดจันทบุรีจะถูกรวบรวมโดยพ่อค้าคนกลางในจังหวัด แล้วนำส่งพ่อค้าคนกลางในกรุงเทพฯ เพื่อส่งเข้าห้องเย็นในกรุงเทพฯ และทำการส่งออกที่ทำเรือกรุงเทพฯ แต่ในอนาคตตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 - 6 มีแผนที่จะกระจายอุตสาหกรรมไปยังต่างจังหวัด โดยให้ภาคตะวันออกเป็นศูนย์กลางการส่งออกสินค้าไปต่างประเทศ ซึ่งขณะนี้กำลังก่อสร้างท่าเรือน้ำลึกแหลมฉบัง ที่จังหวัดชลบุรี และท่าเรือน้ำลึกมาบตาพุด จังหวัดระยอง² ซึ่งถ้ามีการตั้งห้องเย็นที่จังหวัดจันทบุรี ก็จะทำให้การส่งออกที่ทำเรือน้ำลึกมาบตาพุด หรือท่าเรือแหลมฉบังเลย ทำให้ประหยัดค่าขนส่ง

(2) คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) ได้ประกาศที่จะให้มีการส่งเสริมการตั้งห้องเย็นเพิ่มขึ้นในวันที่ 12 มิถุนายน 2532 (หลังจากที่หยุดให้การส่งเสริม ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2529)³ เพื่อรองรับการขยายตัวของผลผลิตสัตว์น้ำในอนาคต

ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่าการที่แนวโน้มผลผลิตจากการเพาะเลี้ยงกุ้งในจังหวัดจันทบุรีสูงขึ้นมาก ประกอบกับรัฐบาลมีนโยบายที่จะให้ภาคตะวันออกเป็นศูนย์กลางการส่งออก และการส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมห้องเย็นโดยเฉพาะเพื่อการส่งออก รวมทั้งจังหวัดจันทบุรียังไม่มีห้องเย็นและวิธีการตลาดของผลผลิตกุ้งของจังหวัดจันทบุรี ที่จะต้องนำเข้าห้องเย็นในกรุงเทพฯ เพื่อส่งออก ณ ท่าเรือกรุงเทพฯ จึงเกิดการไม่ประหยัดต้นทุน (Cost Saving) ในการขนส่ง หลังจากที่ทำเทียบเรือมาบตาพุดเสร็จ (ภาพที่ 2) จึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจที่จะศึกษาว่า ควรจะมีการตั้งห้องเย็นสำหรับกุ้ง เพื่อการส่งออกที่จังหวัดจันทบุรีหรือไม่

¹ ธนาคารแห่งประเทศไทย, "อุตสาหกรรมสัตว์น้ำทะเลแช่แข็ง" รายงานการศึกษา, 2530 : หน้า 9

² พรายพล คุ่มทรัพย์, "วิเคราะห์ผลกระทบและความเป็นไปได้ของการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก" ประชาชาติธุรกิจ (20 กุมภาพันธ์ 2528) : หน้า 21

³ ห้องเย็น : เจื่อนำปัญหาธุรกิจสัตว์น้ำ" สรุปรายงานธุรกิจ ปีที่ 20 ฉบับที่ 13 (1-15 กรกฎาคม 2532)

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อที่จะศึกษาว่า ควรจะมีการตั้งห้องเย็นสำหรับกึ่งเพื่อการส่งออกในจังหวัดจันทบุรีหรือไม่ การศึกษานี้จึงมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาถึง

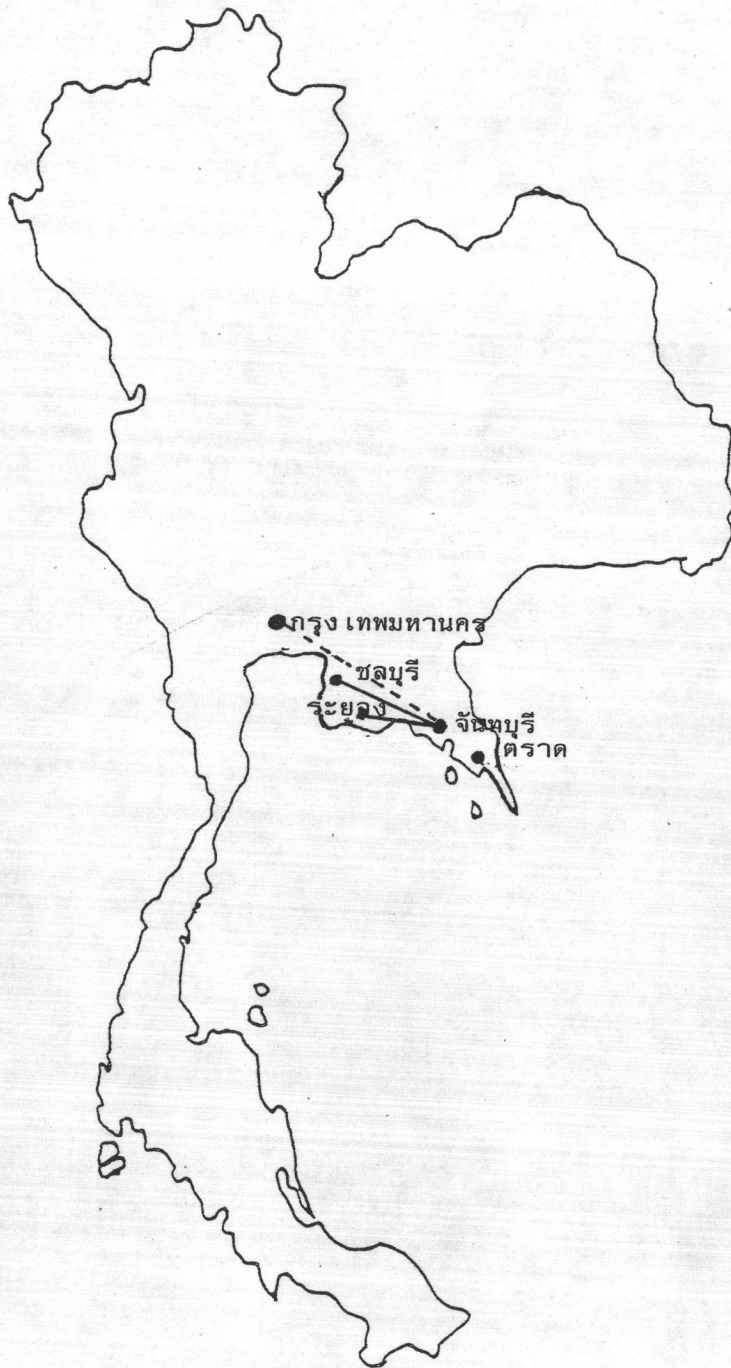
- ลักษณะตลาดและแนวโน้มความต้องการกึ่งส่งออกในขนาดของตลาดต่างประเทศ
- ลักษณะการผลิต และปริมาณผลผลิตกึ่งของจังหวัดจันทบุรีในบริเวณพื้นที่ปฏิรูปปาก

แม่น้ำเวฬุ

- ลักษณะโครงสร้าง รายได้ และต้นทุน ของกิจการห้องเย็น
- เปรียบเทียบรายได้และต้นทุนในการลงทุนในกิจการห้องเย็น รวมทั้งหาอัตราผล

ตอบแทนจากการลงทุนในกิจการห้องเย็น

ภาพที่ 2 แสดงลักษณะการส่งออกทางเรือในปัจจุบันและอนาคต

----- ช่องทางส่งออกปัจจุบัน

_____ ช่องทางส่งออกอนาคต

ขอบเขตการศึกษา

สำหรับการศึกษากองทุนสร้างห้องเย็นในจังหวัดจันทบุรี : ศึกษากรณีพื้นที่ปฏิรูป จะทำ การศึกษากองทุนสร้างห้องเย็นเพื่อรองรับผลผลิตกุ้งเฉพาะบริเวณปากน้ำเวฬุ ซึ่งเป็นพื้นที่ในเขต ปฏิรูปที่ดิน และอยู่ในเขตอำเภอขลุงและอำเภอแหลมสิงห์ บางส่วน โดยมีพื้นที่ประมาณ 80,000 ไร่

วิธีการศึกษา

การศึกษากองทุนสร้างห้องเย็นสำหรับกุ้งเพื่อการส่งออก : ศึกษากรณีพื้นที่ปฏิรูป ปากน้ำเวฬุ ในจังหวัดจันทบุรี มีวิธีการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ศึกษาถึงสภาพทั่วไปของการผลิต การตลาดของกิจการห้องเย็น
2. ศึกษาถึงลักษณะของตลาด และแนวโน้มความต้องการกุ้งแช่แข็ง
3. ศึกษาถึงการกำหนดขนาดของห้องเย็น โครงสร้างต้นทุนและรายได้ของกิจการ ห้องเย็น
4. คำนวณหาอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในกิจการห้องเย็น ในแง่การเงินและ ทางเศรษฐศาสตร์

ลักษณะข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์นี้จะแบ่งออกเป็น 2 ชนิด ดังนี้คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ออกแบบสอบถาม เกษตรกรในบริเวณพื้นที่ปฏิรูป เจ้าหน้าที่หน่วยราชการ เช่น สำนักงานปฏิรูปที่ดิน จังหวัดจันทบุรี, ประมงจังหวัดจันทบุรี และสภาหอการค้าจังหวัด

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้า จากรายงาน บทความ สถิติ และเอกสารวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมห้องเย็น ซึ่งแหล่งข้อมูล ได้แก่

- กรมประมง
- กรมส่งเสริมการเกษตร
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
- องค์การอุตสาหกรรมห้องเย็น
- กระทรวงพาณิชย์

- สถาบันวิทยบริการ
- ห้องสมุดเศรษฐศาสตร์ธรรมศาสตร์

งานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

กิตติ วิพทธิกุล¹ ได้ศึกษาถึงแนวโน้มความต้องการใช้พื้นที่ห้องเย็นในการรักษาสินค้าสัตว์น้ำเพื่อส่งออก โดยศึกษาถึงความต้องการสัตว์น้ำทะเลของตลาดต่างประเทศ แยกเป็นรายสินค้า ตลาดที่สำคัญ ได้แก่ ประเทศญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา ช่องกุง อิตาลี และมาเลเซีย ซึ่งเมื่อได้ความต้องการที่มีต่อสัตว์น้ำทะเลเป็นรายสินค้าของแต่ละประเทศแล้ว ก็นำผลดังกล่าวมาคาดคะเนความต้องการพื้นที่หรือขนาดบรรจุของอุตสาหกรรมห้องเย็นในช่วง ปี พ.ศ. 2522 ถึงปี พ.ศ. 2531 ซึ่งผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า อุปสงค์รวมของสินค้าสัตว์น้ำทะเลแช่แข็งส่งออกในอนาคตเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ย 5,000 ตันต่อปี ซึ่งส่งผลให้ความต้องการใช้พื้นที่ห้องเย็นในเขตกรุงเทพฯ ในช่วงปี พ.ศ. 2522 - พ.ศ. 2531 เพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ย 400 ตันต่อปี เมื่อเทียบกับพื้นที่ห้องเย็นที่มีอยู่ในปัจจุบัน

อำพรณ์ กอนอ้อม² ได้ศึกษาการลงทุนในอุตสาหกรรมห้องเย็นในประเทศไทยโดยศึกษาถึงลักษณะและการดำเนินงาน ภาวะการดำเนินงานค้าแช่เย็นแช่แข็ง ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงาน การลงทุน อัตราผลตอบแทนและปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ของอุตสาหกรรมห้องเย็น ซึ่งผลการศึกษาทำให้ทราบว่า กิจการห้องเย็นแบ่งเป็น 4 ประเภท ตามลักษณะการดำเนินงาน คือ กิจการห้องเย็นเพื่อการส่งออก กิจการห้องเย็นเพื่อจำหน่ายในประเทศ กิจการห้องเย็นเพื่อให้บริการรับฝากแช่และกิจการรถห้องเย็น ซึ่งการวิเคราะห์การลงทุนของ

¹กิตติ วิพทธิกุล " แนวโน้มความต้องการใช้พื้นที่ห้องเย็นในการรักษาสินค้าสัตว์น้ำเพื่อการส่งออก " วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาเศรษฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523

²อำพรณ์ กอนอ้อม. "การลงทุนในอุตสาหกรรมห้องเย็นในประเทศไทย" วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการธนาคารและการเงิน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523

กิจการห้องเย็นต่าง ๆ พบว่า กิจการห้องเย็นเพื่อการส่งออกมีอัตราผลตอบแทนต่อค่าขาย โดยเฉลี่ย 1.16%, อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมเฉลี่ย 1.58%, อัตราผลตอบแทนต่อส่วน ของเจ้าของเฉลี่ย 6.91%

กิจการห้องเย็นเป็นให้บริการรับฝากแช่ มีอัตราส่วนทั้งสามดังนี้ 11.38%, 7.64%, 9.64%

กิจการรถห้องเย็น เนื่องจากค่าใช้จ่ายดำเนินงานค่อนข้างสูง ทำให้ประสบกับการขาดทุนมาโดยตลอด ผลตอบแทนจึงยังไม่มี

สำหรับอัตราการผลิต ณ จุดคุ้มทุน นั้น ปรากฏว่า แตกต่างกันไปตามประเภท และขนาดของกิจการ กล่าวคือ กิจการห้องเย็นเพื่อการส่งออก ขนาด 180 ตัน, 680 ตัน, 2,000 ตัน, 3,000 ตัน และ 4,424 ตัน มีอัตราการผลิต ณ จุดคุ้มทุนเรียงตามลำดับ (ขนาด) ดังนี้ 17.18%, 56.91%, 33.38%, 40.27%, 58.55% กิจการห้องเย็นเพื่อให้บริการรับฝากแช่ ขนาด 480 ตัน, 3,150 ตัน, 4,532 ตัน, และ 5,580 ตัน มีอัตราการผลิต ณ จุดคุ้มทุน 22.12%, 3.94%, 9.88% 14.62%

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

(1) ทำให้ทราบถึง โครงสร้างของอุปสงค์ต่อสินค้าสัตว์น้ำประเภทกุ้งทะเลส่งออกของประเทศในตลาดต่างประเทศ ซึ่งเป็นประโยชน์ แก่ ผู้ผลิต ผู้ส่งออก และผู้ประกอบการอุตสาหกรรมห้องเย็น

(2) เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจในอุตสาหกรรมห้องเย็น ที่จะทำให้ทราบถึงรายละเอียดต่าง ๆ ในการลงทุนในอุตสาหกรรมห้องเย็น เช่น ลักษณะรายได้ - ต้นทุนผลตอบแทนจากการลงทุนในอุตสาหกรรมห้องเย็น

(3) เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับหน่วยราชการ (สปก.) ในการที่จะเป็นแนวทางในการพัฒนาในพื้นที่ปฏิรูปอื่น ๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน

องค์ประกอบวิทยานิพนธ์

การศึกษาการลงทุนสร้างห้องเย็นสำหรับกุ้งเพื่อการส่งออก : ศึกษากรณีพื้นที่ปฏิรูป
ปากน้ำเวฬุ ในจังหวัดจันทบุรี จะแบ่งการศึกษาเป็น 5 บท คือ บทที่ 1 บทนำ บทที่ 2 จะ
กล่าวถึงสภาพทั่วไปของการผลิต การตลาดของอุตสาหกรรมสินค้าทะเลแช่แข็ง บทที่ 3 จะ
กล่าวถึงหลักเกณฑ์ และวิธีการวิเคราะห์ บทที่ 4 จะกล่าวถึงผลการศึกษา บทที่ 5 จะเป็น
บทสรุปและข้อเสนอแนะ